

Nye Midler til Bekæmpelse af Stuefluen.

Af Dr. phil. J. C. Nielsen.

Samtidig med Erkendelsen af, at Stuefluen er et Dyr, der har stor Betydning som Spreader af forskellige Sygdomme, opstod Ønsket om at finde Midler til at begrænse dens Antal. Utallige er de Metoder, der er foreslåede og prøvede, men altid med negativt Resultat, naar der toges Sigte paa at udrydde Dyrene i fuldt udviklet Tilstand. Dette er ogsaa naturligt; om man gaar om med en Fluefanger og dræber alle de Stuefluer (og andre uskadelige Fluearter af lignende Udseende), som kommer indenfor Ens Rækkevidde, vil Resultatet ikke kunne mærkes det mindste; dertil er Stuefluerne for talrige og Antallet af dem, der kommer indenfor Fluefangerens Rækkevidde, relativt for faa. Som ved al Bekæmpelse af skadelige Insekter kommer det an paa at finde den Periode i Dyrets Liv, hvor det er mest saarbart, og angribe det paa dette Punkt.

Nu véd man, at Stuefluen som Larver fortrinshvis lever i Hestegødning. Hvis det derfor kunde lykkes at forhindre Fluerne i at benytte Gødningen som Ynglepladser, var man inde paa den rette Vej til at modvirke deres Formering. Der er her to Veje at gaa: enten lukke Gødningsbeholderne og derved forhindre Fluerne i at lægge Æg paa Gødningen, eller præparere Gødningen med et Giftstof, saaledes at Flueæggene og Larverne dræbes. Den første Metode har ikke vist sig praktisk, idet det langt fra

er let at aflukke en Beholder af et saa stort Omfang som en Gødningsskål, og som oven i Købet ofte aabnes, saa effektivt, at Fluerne ikke skaffer sig Adgang til den.

Den sidstnævnte Metode er derfor traadt i Forgrunden. En for kort Tid siden udsendt Beretning *) indeholder Meddelelserne om Resultaterne af nogle i Amerika anstillede Forsøg med Præparation af Gødning med Stoffer, der dræber Flueæggenes og Larverne.

Der maa stilles forskellige Fordringer til de Midler, der skal kunne anvendes paa denne Maade. Stoffet maa have dræbende Virkning paa en nogenlunde stor Procent af Flueyngelen, men maa paa den anden Side ikke være saa giftigt, at det bliver farligt for de Personer, der kommer i Berøring med Gødningen; dernæst maa det ikke hemme Bakterievirkningen i Gødningen og ej heller have nogen skadelig Indvirkning paa Plantevæksten, naar Gødningen er bragt ud paa Marken.

De amerikanske Forfattere har anstillet Forsøg med en Række forskellige Kemikalier, der maatte forkastes, enten fordi de ikke dræbte Flueyngelen, eller fordi de havde skadelige Bivirkninger. De bedste Resultater opnaaedes ved Anvendelse af Boraks og brændt Colemanit **). Begge disse Stoffer havde en dødbringende Virkning paa Fluelarverne, af hvilke ca. 99 pCt. dræbtes. Boraks viste sig endvidere at have absolut dødbringende Virkning overfor Flueæggenes, medens Colemanit var uvirksomt overfor disse. I boraksbehandlet Gødning dræbtes Fluelarverne først paa det Tidspunkt, de skulde forvandle sig til Pupper. Grunden hertil søger Forfatterne enten i, at Boraks er uvirksomt overfor de yngre Larver, eller i den Tilbøjelighed, Fluelarverne har til før Forpupningen at søge hen til Hjørnerne og Kanterne af

*) Experiments in the destruction of fly larvæ in horse manure by *F. C. Cook*, *R. H. Hutchison* and *F. M. Scales* (Bulletin of the U. S. Department of Agriculture No. 118. Professional Paper).

***) Colemanit er et Mineral, et Slags Kalciumborat.

Gødningsbeholderne, paa hvilke Steder Gødningen var stærkest behandlet med Boraks. Ingen af disse Teorier synes imidlertid at give nogen antagelig Forklaring.

Af den kemiske Analyse og bakteriologiske Undersøgelse af Gødningen fremgik, at Behandlingen med de ovennævnte Stoffer ikke havde nogen skadelig Virkning paa Gødningen; snarere var Virkningen gavnlig. Forskellige Forsøg viste, at Gødning, der var behandlet med Boraks i Forholdet 0.62 Pund til 10 Kubikfod Gødning og anvendt paa Marken i Forholdet 15 Tons pr. acre, ikke skadede Planterne, medens større Mængder forarsagede, at nogle Planter blev lyse i Toppen. Disse Forsøg er dog endnu ikke helt afsluttede.

De amerikanske Forfattere har benyttet den Fremgangsmaade, at de ved Hjælp af en Sigte eller et Sold spredte 0.62 Pund Boraks eller 0.75 Pund brændt Colemanit over en Portion Gødning paa 10 Kubikfod, særlig ved Kanterne og Hjørnerne af Beholderen, og derefter overbrusede Gødningen med et Par Galloner Vand (en amerikansk Gallon = 3.78 Liter). Gødningen behandles med Boraks, medens den endnu var ganske frisk, da Fluerne lægger deres Æg paa den friske Gødning, og Æggene saaledes dræbtes, straks efter at de var aflagte.

Af alle de mange Fremgangsmaader til Bekæmpelse af Stuefluen, som er forsøgte i de senere Aar, synes den ovenfor omtalte at være den mest rationelle, bl. a. ogsaa fordi Behandlingen af Gødningen er forbundet med ringe Ulejlighed og Bekostning.